

การพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
การสอนของครู โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว(อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)
THE DEVELOPMENT OF INTERNAL SUPERVISION ACTIVITIES THAT RESPOND TO
NEEDS AND CHANGES TEACHING BEHAVIORS OF TEACHERS AT WAT POM
KAEW MUNICIPAL SCHOOL (AKARAPHONG CHANUPATHAM)

ณัฐพร อรรถวิวรรธน์¹
NATTHAPHON ATTHAWIWAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) 2) เพื่อพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) 3) เพื่อทดลองใช้กิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนเทศบาล วัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) และ 4) เพื่อประเมินกิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 2 คน และครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) ปีการศึกษา 2561 จำนวน 62 คน รวมประชากรจำนวน 64 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้นิเทศ และครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) ปีการศึกษา 2561 จำนวน 24 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสังเกต 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 3) แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความต้องการด้านการนิเทศภายใน 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับความสอดคล้องของกิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู 5) แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลการใช้กิจกรรมการนิเทศภายใน 6) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้นิเทศ และครูผู้รับการนิเทศ โดยได้รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงานนิเทศภายใน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศภายใน โดยกำหนดโครงสร้างการนิเทศภายใน กำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน 2) วางแผนการนิเทศภายใน โดยการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของบุคลากร ในโรงเรียน การวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา การกำหนดกิจกรรมการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน การจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียน 3) ปฏิบัติการนิเทศภายใน โดยการเตรียมการก่อนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศภายในตามปฏิทินที่กำหนด การควบคุม การปฏิบัติการนิเทศ การสร้างขวัญและกำลังใจ 4) ประเมินผลการนิเทศภายใน โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการนิเทศภายใน และการสรุปผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุง ผลการทดลองใช้กิจกรรมการนิเทศภายในพบว่า สามารถปฏิบัติได้ในสถานการณ์จริงของโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้นิเทศ และครูผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน และผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูโดยผู้นิเทศ พบว่า

¹ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา, รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ, โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์), สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม.

กิจกรรมการนิเทศภายในส่งผลให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้พฤติกรรม การสอนของครูทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมากเช่นกันและด้านที่มีค่าเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านการ เตรียมการสอน รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ด้านการเสริมแรง ด้านการประเมินผล ด้านการจัด กิจกรรมการเรียน การสอน ด้านการติดตามพัฒนาการของนักเรียน และด้านการให้นักเรียนมีส่วนร่วมตามลำดับ

Abstract

The objectives of this research 1) to study basic information in the development of internal supervision activities that respond to needs and changes teaching behaviors of teachers at Wat Pom Kaew Municipal School (Akaraphong Chanupatham), 2) to develop internal supervision activities that respond to the needs and change teaching behavior of teachers at Wat Pom Kaew Municipal School (Akaraphong Chanupatham), 3) to try out internal supervision activities that respond to the needs and changes in teaching behavior of teachers at Wat Pom Kaew Municipal School (Akaraphong Chanupatham) and 4) to assess internal supervision activities that respond to the needs and changes of teaching behavior of teachers at Wat Pom Kaew Multicipal School (Akaraphong Chanupatham). The population in this study were 2 administrators and 62 teachers at Wat Pom Kaew Municipal School (Akaraphong Chanupatham). Samples were administrators, supervisors and 24 teachers at Wat Pom Kaew Municipal School (Akaraphong Chanupatham). The research duration was the academic year 2018. The instruments used for data collection were 1) group conversation recording form 2) observation form 3) the consistency assessment form of internal supervision activities that respond to the needs and changes teaching behavior of the teachers 4) manual internal supervision activities of education institution 5) questionnaire for the use of internal supervision activities in educational institution 6) interview satisfaction form of internal supervision in education institution teaching behavior of teachers. The data analysis was done by content analysis, arithmetic mean and standard deviation.

The results revealed that the results of the development of internal supervision activities that responded to the needs and changes in teaching behavior of teachers at Wat Pom Kaew Municipal School (Akaraphong Chanupatham) found that the problems and needs of administrators, teachers, supervisors and supervised teachers. By getting the activities Internal supervision operations were 4 steps were as follows: 1) determined the person who respond for internal supervision by specifying the internal supervision structure and the roles in internal supervision. 2) planned internal supervision by studying current situations, problems and needs of school personnel, analyzed causes of problems and solutions, determined activity, planned for school supervision, established the school supervision program. 3) supervised internal by preparation before the supervision of the internal supervision according to the specified date in calendar and built encouragement. 4) evaluation of internal supervision by evaluating the effectiveness of internal supervision and summarizing the results of operations for improvement. The results of the internal supervision activity showed that the activities could be practiced in the real situation of the school administrators and supervisors. Moreover, supervisors satisfied with the school supervision activities. Furthermore, the result of observation of the teaching behavior of the teachers by the supervisors found that the

internal supervision activities caused the teachers to change the teaching behavior in the high level. The teaching behavior of all 7 teachers were at a high level as well. Moreover, the most changed side was teaching preparation, followed by interaction with students, reinforcement, evaluation, teaching activities, following up student development and student's participation respectively.

KEYWORDS: development of internal supervision activities, change in teaching behavior

บทนำ

การศึกษา 4.0 (Education 4.0) เป็นอีกทิศทางในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยที่เป็นผลมาจากประเทศไทยในอดีตมีการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การศึกษา 4.0 เป็นการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ให้ตอบสนองความต้องการของสังคม การเรียนการสอนในยุค 4.0 ต้องให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้กล้าคิด และกล้าที่จะผิด แต่ทั้งหมดก็ยังคงต้องอยู่ในกรอบที่สังคมต้องการหรือยอมรับได้ ผู้สอนจึงต้องพัฒนาตนเองเพื่อก้าวผ่านเข้าสู่โลกแห่งการเรียนรู้ แบบใหม่ การปรับกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน สังคมแห่งการเรียนรู้แบบใหม่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีใช้เพียงแค่นี้ได้รับความรู้แต่ต้องเป็นผู้ที่สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ จึงเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ผู้สอนจะต้องพัฒนาศักยภาพเพื่อก้าวผ่านจากการเรียนการสอนระบบ Education 3.0 เข้าสู่ระบบการเรียนการสอนแบบใหม่ หรือที่เรียกว่า Education 4.0 (สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี, 2561 : 39) อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนระบบการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาจึงต้องแปรเปลี่ยนไปตามระบบการศึกษา ผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถเพื่อรับการ

เปลี่ยนแปลง และก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเป็นอยู่สิ่งหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาครูอาจารย์ในด้านวิชาการ และช่วยให้งานวิชาการก้าวหน้ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก็คือ การนิเทศการศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการหรือวิธีการหรือกิจกรรมที่บุคลากรภายในสถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545 : 221)

การนิเทศการศึกษาเป็นระบบย่อยระบบหนึ่งของระบบการศึกษา เป็นกระบวนการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและความต้องการความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นการนิเทศการศึกษาจึงหมายถึงกระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545 : 223) และเป็นกระบวนการช่วยเหลือครูให้พัฒนาตนเองและปรับปรุงการทำงานด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

อีกทั้งเป็นกระบวนการกระตุ้นให้ครูและผู้บริหารทำการค้นคว้าหาความรู้ และฝึกทักษะการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวรรณา โชติสุกานต์, 2547 : 7) และการนิเทศการศึกษา เป็นกิจกรรมหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงาม

ของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนได้ปรับ ปรับปรุงวิธีการสอน และจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย (สันติ บุญภิรมย์, 2552 : 204) อย่างไรก็ตาม การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นในการให้บริการทางวิชาการแก่ครูที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก และมีความสามารถที่แตกต่างกัน เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญที่สุด ในการพัฒนาคน ซึ่งมีความยุ่งยาก และซับซ้อน ในการจัดการศึกษา จึงต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ในด้านการสอนมาช่วยผู้สอน ในการปฏิบัติงานด้านการสอนให้ดียิ่งขึ้นเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ที่มีเป้าหมายร่วมกันคือ การพัฒนามนุษย์ ให้มีคุณภาพตามความต้องการของสังคม และการนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของผู้สอน เนื่องจากการนิเทศเป็นการช่วยเหลือผู้สอนให้ได้รับการฝึกฝนพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ ด้วยวิชาการและแนวคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอนก็เปลี่ยนแปลงไป หากผู้สอนได้รับการนิเทศก็จะสามารถพัฒนางานในด้านอาชีพของตนเองได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความเจริญงอกงามในอาชีพครูได้ และมีความจำเป็นต่อการทำให้ผู้สอนเป็นบุคคล ที่ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องด้วยความเจริญในหน้าที่ทางวิชาการด้านการศึกษาและด้านอื่นๆ เจริญรุดหน้าไปตลอดเวลา (สันติ บุญภิรมย์, 2552 : 204-205)

ด้วยเหตุผลของจำนวนศึกษานิเทศก์ที่มีอยู่อย่างจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีการขยายตัวในด้านจำนวนสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากการที่มีบุคลากรจำนวนมากและมีความชำนาญในสาขา เป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และสร้างความใกล้ชิดความคุ้นเคยกันและการทำงานร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงาน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545 : 224) และหนึ่งในงานนิเทศการศึกษาคือ การนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยการนิเทศภายในสถานศึกษามีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา

เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักการและสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษาและครูอาจารย์ และเพื่อพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะครูอาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษาทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ ทั้งนี้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นงานที่สำคัญยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องถือเป็นงานในบทบาทหน้าที่หลัก เป็นการช่วยเหลือด้านบริหารและด้านวิชาการ เนื่องด้วยงานด้านบริหารเป็นงานโดยส่วน รวมทั้งสถานศึกษา เพื่อให้คณะผู้สอนได้รับรู้และทำความเข้าใจโดยภาพรวมก่อน แล้วจึงแยกออกไปในส่วนของงานวิชาการ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอน การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญทางการบริหารที่จะทำให้ผู้ร่วมงานได้แสดงพฤติกรรมของตนเองออกมา มากที่สุด และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน (สันติ บุญภิรมย์, 2552 : 218-221) และการนิเทศภายใน ทำให้ครูสามารถสอนได้ตรงตามเป้าหมาย เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นิเทศ จะช่วยเหลือครูในการตรวจสอบ และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา มิให้การแก้ปัญหาและอุปสรรคการสอนเกิดความล่าช้าโดยไม่จำเป็น ผู้บริหารที่เป็นผู้นำทางวิชาการและทำหน้าที่นิเทศภายใน จะทำให้ความเคลื่อนไหวทางวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่องตลอดเวลา ทำให้บุคลากรในสถานศึกษามองเห็นความสำคัญของงานวิชาการ และปฏิบัติงานโดยเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญในการบริหารสถานศึกษา และการนิเทศภายในจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อันมีผลกระทบต่อคุณภาพของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นงานนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา จึงเป็นงานที่ผู้บริหารทุกตำแหน่งให้ความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสูงสุด รองหรือผู้ช่วย ตลอดจนหัวหน้าวิชาการ โดยจัดให้แต่ละคณะผู้สอนอยู่

เสมอ ทำให้ผู้สอนตื่นตัวกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นการสร้างความเข้าใจของฝ่ายบริหารกับฝ่ายปฏิบัติงาน และการนิเทศภายในสถาน ศึกษาเป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารหรือบุคลากรในสถาน ศึกษาร่วมมือร่วมใจกันปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่พึงประสงค์ โดยสาระสำคัญของการนิเทศภายใน มีการดำเนิน การ 5 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ขั้นที่ 2 การวางแผน และกำหนดทางเลือก ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือ ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศภายใน และขั้นที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่หลัก อีกประการหนึ่งก็คือ หน้าที่ในการนิเทศการศึกษา เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่แนะนำปรับปรุงให้คณะผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ (สันติ บุญภิรมย์, 2552 : 225)

การนิเทศการสอนภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหารกับบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งจะต้องร่วมมือกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้นตามจุดมุ่งหมายที่ทางสถาน ศึกษาคาดหวังไว้ (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2555 : 131) และนิเทศการสอนเป็นความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาในอันที่จะปรับปรุง ส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพและก่อให้เกิดผลในขั้นสุดท้ายคือ การศึกษาของผู้เรียนก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ทวน พินธุพันธ์, 2528 อ้างถึงใน จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2555 : 130)

การนิเทศการสอนเป็นการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยมุ่งที่พฤติกรรม การสอนของครูที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียนโดยมีความมุ่งหมายที่สำคัญคือการพัฒนา การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ การนิเทศการสอนจะส่งเสริมให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการ

การสนับสนุนให้ครูได้เรียนรู้เทคนิคการสอนแบบใหม่ ๆ และได้มีโอกาสฝึกหัดทักษะการสอนในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการช่วยเหลือครูในการทดลองค้นหาวิธีการสอนที่สามารถนำมาใช้พัฒนาการสอนของครูให้บรรลุผลสำเร็จได้ อีกทั้งยังมุ่งพัฒนาคุณภาพของนักเรียน การนิเทศการสอนช่วยครูก็คิดค้นหาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น และเป็น ผู้เรียนที่มีคุณภาพด้วย

การนิเทศการสอนเชิงพัฒนาเป็นรูปแบบของการพัฒนาด้านวิชาชีพที่ตีรูปแบบหนึ่ง เนื่องจาก ใน การนิเทศการสอนที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง และสามารถให้แนวทางหรือกรอบ ของแนวคิดที่นำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาชีพทางการศึกษาได้ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของการนิเทศการสอนเชิงพัฒนานั้นให้ความสำคัญกับการดำเนินการนิเทศการสอนโดยเพื่อนครูด้วยกันทำงานร่วมกัน การนิเทศการสอนเชิงพัฒนาเกิดขึ้นจากการทำงานในโลกของความเป็นจริง โดยจะมุ่งไปที่การช่วยเหลือครูในการแก้ไขปรับปรุงการสอน ซึ่งจะมีการดำเนินการเป็นระยะ ๆ แบบต่อเนื่อง การให้ความช่วยเหลือนี้ จะตั้งอยู่บนฐานของความเป็นมิตร ภายใต้บรรยากาศการเรียนการสอนและการนิเทศที่ดี การนิเทศการสอนเชิงพัฒนาเชื่อว่า การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการ ซึ่งทั้งผู้นิเทศและครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันแต่ประเด็นหลักของการนิเทศการสอนเชิงพัฒนาอยู่ที่ปัจจัยด้านผู้สอน อันได้แก่ ครูนั่นเอง ครูมีความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในมากมาย บ่อยครั้งไม่ได้นำเอาออกมาใช้และครูมีความพึงพอใจที่จะทำงานที่ทำหาย ซึ่งถ้าการนิเทศการสอนจัดด้วยวิธีการ ที่เหมาะสมแล้ว จะทำให้ครูมีความปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนา (สุวรรณา โชติสุกานต์, 2547 : 95)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการสอนของครูเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีความ สำคัญต่อสมรรถภาพที่เป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ และอุปนิสัยหรือบุคลิกภาพที่ก่อให้เกิดความสามารถ ในการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ได้ ครูที่ดีและมีประสิทธิภาพในการสอนจึงจำเป็นต้อง

มีสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอน และพฤติกรรม การสอนของครูแสดงออกได้หลายลักษณะต่าง ๆ กัน การที่ได้ทราบพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นปัจจุบัน จะช่วยให้ทราบแนวโน้มของพฤติกรรมการสอนของครู ว่าเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามหลักการหรือไม่ อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนและควบคุมพฤติกรรม การสอนของครูได้และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สาเหตุของพฤติกรรมการสอนของครูด้านการ ปฏิบัติการสอนจะช่วยให้ครูปรับปรุงแก้ไข ควบคุม และพัฒนาพฤติกรรมการสอนของตนเองได้

จากผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า การนิเทศ ภายในสถานศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จในอันที่จะทำ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูให้ เกิดประสิทธิภาพส่งผลถึงสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้ของ นักเรียน อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี การศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัคร พงศ์ชนูปถัมภ์) ร้อยละของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับดีขึ้นไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 สาระหลัก พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มี ค่าร้อยละ มากที่สุด ร้อยละ 71.48 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ร้อยละ 67.75 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ร้อยละ 67.38 สำหรับกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษมีค่าร้อยละน้อย ที่สุด 2 ลำดับหลัง โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร้อยละ 66.50 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 51.92 จะเห็น ได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับดีขึ้นไปไม่ถึงร้อยละ 75 ตามเป้าหมายที่โรงเรียน กำหนดไว้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) พบว่า ร้อยละของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับดีขึ้นไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 สาระหลักมีอัตราการลดลงเมื่อเทียบระหว่าง ภาคเรียนที่ 1 กับภาคเรียนที่ 2 ทั้งนี้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ วิทยาศาสตร์มีอัตราการลดลงมากที่สุด ร้อยละ 34.94 (-34.94%) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ลดลงร้อย

ละ 29.32 (-29.32%) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ลดลง ร้อยละ 23.55 (-23.55%) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ลดลงร้อยละ 22.84 (-22.84%) และกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ลดลง ร้อยละ 3.92 (-3.92%) ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการทดสอบ ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) เปรียบเทียบปีการศึกษา 2559 กับปีการศึกษา 2560 พบว่า ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ทั้ง 3 ระดับชั้นของปีการศึกษา 2560 มีอัตราลดลงจากปี การศึกษา 2559 ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอัตรา ลดลง ร้อยละ 4.54 (-4.54%) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี อัตราลดลง ร้อยละ 3.17 (-3.17%) และ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีอัตราลดลง ร้อยละ 2.81 (-2.81%) แสดงว่า นักเรียนมีผลการพัฒนาผลการ ทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ลดลงทุก ระดับชั้นที่มีการทดสอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กและนักเรียน ทุกระดับชั้นที่กล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลวัด ป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) ยังไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไป ตามเป้าหมายที่กำหนด และมีผลการทดสอบทั้งใน โรงเรียนและระดับชาติที่ลดลง เมื่อเทียบกันระหว่างปี การศึกษา 2559 กับปีการศึกษา 2560

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความ ประสงค์ในการพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในที่ สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนของครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัคร พงศ์ชนูปถัมภ์) ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อส่งผลให้กับ คุณภาพของนักเรียนทั้งสัมฤทธิ์ผลของการเรียนและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนทักษะและ คุณลักษณะของนักเรียนที่มุ่งสู่ศตวรรษที่ 21 ตาม นโยบายและแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับล่าสุด (พ.ศ.2560-2579) นอกจากนั้นยังเป็นแนวทางในการ พัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพ ด้านกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพในการ

บริหารงาน ในโรงเรียนและเป็นแนวทางในการพัฒนา
กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา
กิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการ
และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียน
เทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)

3.2 เพื่อพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในที่
สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
การสอนของครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว
(อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)

3.3 เพื่อทดลองใช้กิจกรรมการนิเทศภายใน
ที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม
การสอนของครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว
(อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)

3.4 เพื่อประเมินกิจกรรมการนิเทศภายในที่
สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม
การสอนของครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว
(อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)

ขอบเขตการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในที่สนอง
ต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การ
สอนของครู โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัคร
พงศ์ชนูปถัมภ์) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต การวิจัยดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการพัฒนากิจกรรมการ
นิเทศภายในในครั้งนี้คือ ครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อม
แก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) ปีการศึกษา 2561 จำนวน
62 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย ประกอบด้วยตัว
แปร 2 ประเภท คือ

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ
กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว
(อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)
คือ ความต้องการของครูด้านการจัดกิจกรรม การ
นิเทศ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย

1. แบบสังเกต แบบบันทึกสนทนากลุ่ม และ
แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความต้องการด้านนิเทศ
ภายในของครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัคร
พงศ์ชนูปถัมภ์)

2. แบบสอบถามความสอดคล้องกิจกรรม
การนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียน
เทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)

3. แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม
การสอนของครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เนื้อหาตามข้อมูลที่ได้จาก
เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึก
การสนทนากลุ่ม แบบสอบถามผลการทดลองใช้
กิจกรรมการนิเทศภายใน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลค่า IOC จาก
แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

3. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยจากแบบสังเกต
พฤติกรรมการสอน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์
และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ และแนวคิดในการ
นิเทศภายใน

ผลการศึกษาสภาพปัญหาด้านการนิเทศ
ภายใน พบว่า ภาระงานที่มีมากมายของผู้บริหาร และ
ครู อีกทั้งเวลาที่มีจำกัดด้วยภารกิจมากมาย เป็น
อุปสรรคหรือข้อจำกัดในการดำเนินการนิเทศภายใน
บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านนิเทศภายในโรงเรียน ยังขาด
ความรู้ความเข้าใจในการดำเนิน การนิเทศภายใน
ส่งผลต่อการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนามีความ
บกพร่องในการสร้างเครื่องมือในการนิเทศที่ยังปฏิบัติ
ไม่ถูกต้องตามหลักการ ขาดความน่าเชื่อถือ และความ
เที่ยงตรงของเครื่องมือ และผู้รับการนิเทศไม่ยอมรับผู้

นิเทศ จึงไม่นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการนิเทศไปพัฒนาปรับปรุง และจากการศึกษาบริบทของโรงเรียนพบว่า บุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนจะเป็นภาระหน้าที่หลักของผู้บริหารเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้บริหารมีภาระหน้าที่มากมายด้านการบริหารและภารกิจพิเศษอื่น ๆ อีกทำให้ไม่สามารถปฏิบัติ การนิเทศภายในได้ตรงตามกำหนดที่วางแผนไว้ ขาดความชัดเจนในการมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ผู้นิเทศไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน

2. ผลการพัฒนากิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนของครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) ผู้วิจัยนำกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียน นำมาตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

สรุปผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อคำถามในแต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.60 ขึ้นไป ซึ่งถือว่า กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนที่สร้างขึ้นมา ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เหมาะสมและดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ สังเคราะห์สรุปร่างเป็นกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) ดังต่อไปนี้

กิจกรรมการนิเทศภายในประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศภายใน ได้แก่ กำหนดโครงสร้างการนิเทศภายใน การกำหนดแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ กำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน

2.2 การวางแผนการนิเทศภายใน ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของโรงเรียน การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา การกำหนดกิจกรรมการวางแผนการนิเทศ การทำโครงการนิเทศ ซึ่งสรุปว่า กิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมประกอบด้วย กิจกรรม 11 แบบ ได้แก่ การปฐม นิเทศครูใหม่ การประชุมก่อนเปิดโรงเรียน เพื่อการวางแผนงาน การประชุมปฏิบัติการแบบต่าง ๆ เช่น การประชุมครูทั้งโรงเรียน

การประชุมกลุ่มเล็ก ๆ การตั้งคณะศึกษา การสัมมนา กลุ่มย่อย การใช้เอกสารการนิเทศต่าง ๆ การทัศนจร การดูงาน การให้ศึกษาจากตำรา การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม การสาธิตการสอน การสังเกตการสอน การแนะนำเป็นรายบุคคลจากการเยี่ยมชมชั้นเรียน และการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

2.3 การปฏิบัติการนิเทศภายใน ได้แก่ การเตรียมการก่อนการนิเทศ โดยประชุมคณะผู้นิเทศและผู้เกี่ยวข้อง การผลิตสื่อ เครื่องมืออุปกรณ์ และเอกสารในการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศตามกิจกรรมต่าง ๆ การควบคุมการนิเทศ การสร้างขวัญและกำลังใจ

2.4 การประเมินผลการนิเทศภายใน ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการนิเทศภายใน การประเมินผลความคิดเห็น และความพึงพอใจ การสรุปผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุง

3. ผลการทดลองใช้กิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนของครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) พบว่ากิจกรรมการดำเนินการนิเทศภายในนั้น ทดลองใช้แล้วสามารถปฏิบัติได้จริงในโรงเรียน และสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องแต่พบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในขั้นประเมินผลการนิเทศภายในทางด้านการจัดการด้านเวลาไม่เพียงพอ

4. ผลการประเมินกิจกรรมการนิเทศภายในที่สนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนของครูโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) นั้นตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้นิเทศ ครูผู้รับการนิเทศ

ผู้วิจัยสามารถสรุปความคิดเห็นจากการสนทนา และสัมภาษณ์ ทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีความพึงพอใจกับการทำงานที่เป็นขั้นตอนการกำหนดรายละเอียดการดำเนินงานอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้ง่ายขึ้นและมีความเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกันทำให้งานนิเทศภายในประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสังเกตพฤติกรรมการสอนโดยผู้นิเทศพบว่า กิจกรรมการนิเทศส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 7 ด้าน ผลปรากฏว่ากิจกรรมการนิเทศส่งผลให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ด้านการเสริมแรง ด้านการประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการติดตามพัฒนาการของนักเรียน และด้านการให้นักเรียนมีส่วนร่วม ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัย ไปใช้
 - 1.1 โรงเรียนควรดำเนินการนิเทศภายในตามกระบวนการขั้นตอน ที่ดำเนินการวิจัยมาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด นำผลการประเมินในขั้นตอนสุดท้ายมาพัฒนาปรับปรุงโครงการหรือกิจกรรมการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง
 - 1.2 โรงเรียนควรกำหนดโครงสร้างการนิเทศภายใน กำหนดบทบาทของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ กำหนดปฏิทินการดำเนินงานนิเทศภายใน ให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติตาม และดำเนินการนิเทศภายใน ตามเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด
 - 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียนด้านการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการนิเทศภายในโรงเรียน
 - 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูผู้สอนเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและบริบทโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการและวางแผนกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูต่อไป

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวิเคราะห์โดยยึดข้อมูลความเป็นจริงที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม การสอบถามพูดคุยกับเพื่อนครู หรือการสังเกตการเรียนการสอนของครู ตลอดจนผลงานเชิงประจักษ์ในด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อค้นหาครูผู้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณสมบัติของผู้นิเทศเป็นที่ยอมรับของเพื่อนครูด้วยกัน เพื่อนำมาร่วมเป็นผู้นิเทศ ในการช่วยเหลือ แนะนำครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้ ในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งสู่ศตวรรษที่ 21 และนโยบายการศึกษา 4.0 ของไทย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนที่เปลี่ยนแปลงจากการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้
- 2.2 ควรมีการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยต่อยอดในเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และความพึงพอใจหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูที่มีการเปลี่ยนแปลงสืบเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในในการวิจัยครั้งนี้
- 2.3 ควรมีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในโรงเรียนกับพฤติกรรมการสอนของครูที่มีการเปลี่ยนแปลงจากการนิเทศภายใน
- 2.4 ควรมีการดำเนินการวิจัยโดยศึกษาจากรูปแบบเทคนิควิธีการนิเทศภายในรูปแบบอื่นที่ทันสมัยมาผสมผสาน และจัดทำเป็นโมเดลหรือรูปแบบโดยเฉพาะของโรงเรียน ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและบริบทของโรงเรียน เพื่อมุ่งสู่การจัดการศึกษาตามนโยบายการศึกษา 4.0 และการมุ่งสู่ศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2555). การบริหารวิชาการ ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : เสริมสิน พีเพรสซิสเต็ม.
- กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศ ภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วี.พี.พี. (1991).
- จิราธร นาดี. (2556). การนิเทศภายในด้านการสนับสนุนวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามัคคี อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรัฐดา สุพันธ์นา. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของบริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงาน วิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ทรัพย์สิน ศรีเชื้อ. (2558). สภาพและปัญหาการนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทีศนา เขมมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.